

FILOLOGIA CATALANA (curs 2004-2005)

ASSIGNATURA

28674

Pràctiques de Filologia Catalana

Cicle

Total crèdits

Tipus d'assignatura

Professors

F. Foguet i Boreu

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Pràctiques de filologia catalana és una assignatura obligatòria, inclosa en el mòdul recomanat per a alumnes de primer curs. Té una durada quadrimestral i consta de 7,5 crèdits distribuïts en 6 de pràctiques d'aula i 1,5 de tutoria integrada.

OBJECTIUS GENERALS

- Fornir els rudiments metodològics elementals per a l'estudi de les disciplines de la titulació, com també de les matèries veïnes.
- Oferir alguns elements de reflexió sobre l'adscripció dels estudis de llengua i literatura en el marc científic general.
- Practicar les diverses fases del procés d'elaboració d'un treball científic de caràcter filològic sobre temes relacionats amb la llengua i la literatura catalanes.
- Donar a conèixer als estudiants les obres de referència bàsiques en els estudis de filologia catalana.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Identificar els trets definitoris del coneixement científic i del mètode hipoteticodeductiu.
- Aprendre a identificar i destriar els diferents tipus de recerca.
- Assumir els principis bàsics de l'ètica i del rigor científics en la recerca.
- Aprofundir en el coneixement dels factors que determinen la tria o l'especificació d'un tema d'estudi.
- Adquirir els coneixements bàsics sobre els mètodes d'obtenció de dades, els recursos bibliogràfics de l'especialitat i les tècniques de recerca bibliogràfica.
- Desenvolupar la capacitat d'anàlisi crítica de la bibliografia.
- Adquirir el domini dels mecanismes per elaborar un treball científic.

ESBÓS DEL TEMARI

1. Consideracions sobre el saber i els mètodes científics
 - 1.1. El coneixement científic i altres formes de coneixement
 - 1.2. Característiques distintives de la ciència. L'ètica científica
 - 1.3. El mètode científic: la inducció i el mètode hipoteticodeductiu. Les relacions entre fets, dades, hipòtesis i teories
 - 1.4. Naturalesa de la recerca i tipus de recerques
2. El treball universitari: tasques preliminars i elecció d'un tema. Delimitació del camp de treball

- 2.1. Factors intrínsecs: novetat i originalitat, abast, ambició i caràcter de la recerca, tipus de fonts utilitzades i formes d'obtenció, tipus d'estudi
- 2.2. Factors extrínsecs: espai i temps per a la recerca, capacitats i disponibilitat personals, costos materials
3. Les fonts de la recerca
 - 3.1. Bibliografia i documentació
 - 3.2. Altres fonts per a l'obtenció de dades
4. L'explotació de les fonts i l'organització de les dades en la recerca
 - 4.1. L'establiment d'un corpus. Les especificitats del corpus oral. Transcripció i transliteració del material gravat
 - 4.2. Tabulació i interpretació de les dades. Sistemes de còmput i tabulació electrònica
 - 4.3. La lectura «crítica» dels textos científics i dels textos de creació
 - 4.4. L'organització d'un fitxer. Possibles adaptacions dels models tradicionals al suport informàtic
 - 4.5. Fitxes de referència i alguns models possibles de fitxes de treball. Indexació de documents. Confecció d'una llista onomàstica i d'un thesaurus
5. Organització i redacció del treball científic. La divulgació de la recerca
 - 5.1. Administració del temps disponible: l'elaboració d'un cronograma
 - 5.2. Factors a considerar en la confecció del «producte informatiu»
 - 5.3. Publicacions científiques
 - 5.4. Planificació de l'estructura i distribució dels materials
 - 5.5. Altres gèneres: comunicació oral, ponència, monografia, ressenya, memòria, etc.

TUTORIES INTEGRADES

En les sessions tutoritzades es reforçaran els temes tractats a classe mitjançant exercicis i pràctiques i es farà un seguiment del treball del curs. Està previst que les sessions es desenvolupin, eventualment, en una aula de la biblioteca d'humanitats i en una aula informatitzada.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

ALBEROLA, P. [et al.] *Comunicar la ciència. Teoria i pràctica dels llenguatges d'especialitat*. Picanya: Edicions del Bullent, 1996. Recursos, 2.

COROMINA, E. *El 9 Nou Manual de redacció i estil*, Vic: Eumo / Diputació de Barcelona / Premsa d'Osona, 1991.

COROMINA, E. [et al.] *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos*. Vic: Eumo, 2000.

ECO, U. *Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura*. Barcelona: Gedisa, 2001. Biblioteca de Educación. Herramientas Universitarias, 7.

GARCÍA DE LA FUENTE, O. *Metodología de la investigación científica: cómo hacer una tesis en la era de la informática*. Madrid: CEES, 1992.

MARQUET, L. *El llenguatge científic i el tècnic*. Barcelona: Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, 1993. Cultura, Tècnica i Societat, 6.

MESTRES, J.M. [et al.] *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Barcelona: Eumo - UB / UPF / Associació de Mestres Rosa Sensat, 1995.

RIERA, C. *Manual del català científic*. Barcelona: Claret, 1992.

—: *Curs de lèxic científic*. 3 volums. Barcelona: Claret, 1998. Pompeu Fabra, 14-16.

RIGO, A.; GENESCÀ, G. *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Presentació de Salvador Alsius. Vic: Eumo, 2000. Llengua i Text, 4.

Bibliografia complementària

ALBERCH, R. *Els arxius, entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Editorial UOC / Pòrtic, 2002. Àgora Biblioteca Oberta, 17.

BELL, J. *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadoras en educación y ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa, 2002. Biblioteca de Educación. Herramientas Universitarias, 9.

BLAXTER, L. *Cómo se hace una investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. Biblioteca de Educación. Herramientas Universitarias, 1.

CLARET, J. *Organiser la pensée. Une formation méthodique au travail intellectuel*. Paris: ESF / Librairies Techniques, 1989³. Formation Permanente en Sciences Humaines, 47.

COLOBRANS, J. *El Doctorando organizado: la gestión del conocimiento aplicada a la investigación*. Zaragoza: Mira Editores, 2001.

DUNLEAVY, P. *Authoring a PhD: how to plan, draft, write, and finish a doctoral thesis or dissertation*. Houndmills: Palgrave Macmillan, 2003.

FABB, N. [et al.], *How to write essays, dissertations, and theses in literary studies*. London-New York: Longman, 1993.

FRAGNIERE, J.-P. *Comment réussir un mémoire*. Saint-Étienne: Dunod, 1992.

GABINET DE LLENGUA CATALANA. *Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índexs*. Bellaterra: Gabinet de Llengua Catalana de la UAB, 1994.

LÓPEZ YEPES, J. *Fundamentos de información y documentación*. Madrid: EUDEMA, 1989. EUDEMA Universidad Manuales

Metodología para la realización de proyectos de investigación y tesis doctorales, Antonio Medina, Santiago Castilla Arredondo (Coord.). Madrid: Universitas, 2003.

ORNA, E.; STEVENS, G. *Cómo usar la información en trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2001. Biblioteca de Educación. Herramientas Universitarias, 4.

PUJOL, J. M. [et al.] *Ortotipografía. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna, 1995. Columna Assaig. Eines, 3.

RIGO, A. *Cómo presentar una tesis y trabajos de investigación*. Vic: Eumo / Barcelona: Octaedro, 2002. Nuevos Instrumentos, 16.

ROUYERAN, J.-C. *Memoires et thèses. L'art et les méthodes*. Paris: Maisonneuve / Larose, 1989.

WALKER, M. *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. Biblioteca de Educación. Herramientas Universitarias, 3.

WILKINSON, A.M. *The Scientist's Handbook for Writing Papers and Dissertations*. New Jersey: Prentice Hall, 1991.

Webs de literatura

www.traces.uab.es/tracesbd/

www.uoc.edu/lletra

www.escriptors.com

www.vilaweb.com/lletres/

FORMA D'AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es basarà en els resultats de tres exercicis pràctics (50% de la nota final) i en l'esbós d'un hipotètic projecte d'investigació (l'altre 50%). Els tres exercicis pràctics durant el curs seran els següents: 1) un buidatge d'un suplement cultural de la premsa escrita (treball en equip), 2) una ressenya d'una obra literària (treball individual) i 3) una exposició oral sobre els continguts d'una revista de llengua i/o literatura publicada en l'actualitat (treball en equip). Per superar l'avaluació, caldrà lliurar el projecte final i *tots* els exercicis proposats. També es valorarà la implicació de l'alumne/a en els debats de classe i la seva participació en les activitats complementàries.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Durant el curs, visitarem la seu de la base de dades Traces del Departament de Filologia Catalana de la UAB, l'Arxiu Nacional de Catalunya (Sant Cugat), la Biblioteca Nacional de Catalunya i l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (Casa de l'Ardiaca). D'aquesta manera, podrem conèixer-ne, de primera mà, el funcionament intern i les possibilitats que ofereixen als estudiants i investigadors.